

CLICK HERE TO ACTIVATE

LESSON

4. సరోజినీ దేవి (ఆత్మకథ)

నేను చక్కగా పాటలు పాడేదాన్ని. నా మాటలు ఎంతో మధురంగా ఉంటాయి. అందుకే నన్ను “భారత కోకిల” అని ఆప్యాయంగా పిలుస్తారు. ఇంతకీ నేనెవరో మీకు అర్థం అయిందనుకుంటాను. నాపేరే సరోజినీదేవి. నేను ప్రభ్యాత ఆంగ్ర కవయిత్రిని మరియు స్వాతంత్ర్యోద్యమ నాయకురాలను.

నేను క్రి.శ. 1879 ఫిబ్రవరి 13వ తేదీన అఫోరనాథ చటోపాధ్యాయ, మరియు వరద సుందరీదేవిలకు ప్రౌదరాబాద్లో జన్మించిన ఎనిమిది మంది సంతానములో పెద్దదానిని. మానాస్వగారు జనగణమన గీతరచయిత అయిన శ్రీరఘ్వింద్రనాథ్ లాగూర్కు మిక్కిలి ప్రియమైనవాడు. నా తల్లిదండ్రులు స్త్రీ విద్యాభిమానులు. ఆ సంకల్పంతో వారు బాలికల కాలేజీని స్థాపించారు.

నా 12వ ఏటనే మద్రాసువెళ్ళి, మెట్రిక్ పరీక్ష ప్రాసి రాష్ట్రానికంతటికీ ప్రథమురాలుగా కృతార్థరూలవైనాను. నేను పదమూడవ ఏట జబ్బుతో మంచం పట్టాను. మంచం మీద ఉండి రెండువేల పంక్కలతో పద్యనాటకాన్ని ప్రాశాను. నా మొట్టమొదటి కవితలన్నింటినీ కలకత్తా నేషనల్ లైబ్రరీలో జాగ్రత్త చేసారు.

నాకు ఆంగ్ర కవయిత్రిగా మంచిపేరు పచ్చింది. ‘ప్రేమ’ అనే చక్కని కవితను ప్రాశాను. ‘మేహర్మునీర్’ అనే ఆంగ్రనాటకాన్ని ప్రాశాను. నైజాం ప్రఫువు దానిని మెచ్చుకొని నాకు ఇంగ్రండులో చదువుకయ్యే ఖర్చునంతా భరిస్తానన్నారు. నేను బంగారు వాకిలి (Golden threshold) అనే ఆంగ్రకావ్యమును రచించాను. పిమ్మట చావుపుట్టుకలు, కాలవిహంగం, విరిగిన రెక్క అనే కావ్యాలను ప్రాశాను.

1898 డిసెంబరు 2వ తేదీన డాక్టరు ముత్యాల గోవిందరాజులు నాయుడు గారిని కులాంతర వివాహమాడాను. నా కవితలలో భారతదేశపు సంప్రదాయాలు అతి మనోహరంగా, సుకుమారంగా మనవారు గర్వపడి మురిసేలా ప్రాశాను. గోరింటాకు, పల్లకీబోయాలు, తూర్పు తీరపు జాలర్లు, తిరుగలిరాళ్ళు మొదలైన వాటి మాటలలోని తీయదనాన్ని, పాటలలోని హయిని, తోటలలోని అందాన్ని కన్నులకు కట్టినట్లు ప్రాశాను. నేను ఇంగ్లీషులో రచించినా అందులో బెంగాలీ, ఉర్దూ కవితల పద్ధతులలో గూడా అందంగా ప్రాశాను. నా కవితలు సంగీతం పాడినట్లుగా ఉంటాయి. నా రచనలు ప్రైంచి, జర్మనీ భాషలలోనికి గూడా అనువాదం చేయబడినవి. బ్రిటన్లోని రాయల్ సౌసైటీ ఆఫ్ ది లిటరేచర్స్ కు 1914లో నన్ను సభ్యరాలుగా ఎన్నుకొన్నారు.

నాకు గోపాలకృష్ణ గోఖలేతో పరిచయమేర్పడింది. ఆయన బోధనలు నన్న రాజకీయాలవైపు త్రిప్పాయి. 1912లో జరిగిన ముస్లింలీగ్ సభలలో నేను హిందూ, ముస్లిం సభ్యత ఆవశ్యకతను నా ఉపన్యాసాల ద్వారా నొక్కి చెప్పాను. దానితో ముస్లింలు కూడా హిందువులతో కలిసి దేశ క్షేమం కోసం పనిచేయ నిశ్చయించినారు.

గాంధీజీ పరిచయంతో నా జీవితాన్ని దేశసేవకే అంకితము చేశాను. కాంగ్రెస్ సేవలో అంకితమైపోయిన నాకు ఆ కాంగ్రెస్ సంస్థ ఒక కుటుంబమువలె ఉండేది. కాంగ్రెస్కు సేవచేసిన మహానాయకులలో కొంతమంది నాకు బంధువుల కంటే ముఖ్యముగా ఉండెడివారు. అటువంటి వారిలో నెప్రూశా కుటుంబం ఒకటి.

మనకు స్వాతంత్యం రాగానే నేను రెండు సంవత్సరాల పాటు ఉత్తరప్రదేశ్‌కు గవర్నరుగా ఉండి సమర్థవంతంగా బాధ్యతలు నిర్వహించాను. నేను చేసిన నిస్యార్థ సేవలకు అందరూ నన్న “చల్లని తల్లి” అని కొనియాడారు. పిల్లలూ ! మీరు కూడా దేశం కోసం త్యాగాలు చేసి గొప్ప వ్యక్తులు కావాలని కోరుకుంటూ ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను.

I. అర్థాలు :

మధురం	= తీయని	ప్రభ్యాత	= పేరుగాంచిన
సంకల్పం	= బలమైన కోరిక	పంక్తులు	= వరుసలు
లైబ్రరీ	= గ్రంథాలయం	విహంగం	= పక్షి
మనోహరం	= మనసును ఆకర్షించేది	కులాంతరవివాహం	= వేరువేరుకులాల వారితో పెండ్లి
సుకుమారం	= మెత్తదనం	పల్లకీబోయాలు	= పల్లకిని మోసేవారు
జాలర్నూ	= చేపలు పట్టేవారు	అనువాదం	= తర్జుమా
సభ్యత	= ఐక్యత	సమస్తము	= మొత్తము, అంతయు
సమర్థవంతం	= పూర్తిసామర్థ్యంతో	సన్నిధి	= దగ్గరకు

II. క్రింది భాషీలను పూరించండి.

1. నన్న అని ఆప్యాయంగా పిలుస్తారు.
2. జనగణమన గీతరచయిత
3. రెండువేల తో పద్యనాటకాన్ని ప్రాశాను.
4. నేను అను ఆంగ్ల కావ్యమును రచించాను.
5. నేను రాష్ట్రానికి గవర్నరుగా పనిచేసాను.

- III. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు ఒక్క వాక్యంలో జవాబులు ప్రాయండి.

 1. సరోజినీదేవి తల్లిదండ్రులు ఏ కాలేజీని స్థాపించారు ?
 2. ఆమె ఏ వయస్సులో మెట్రిక్ పరీక్షలో కృతార్థురాలైనది ?
 3. ఆమె మొదటి కవితలు ఎక్కుడ జాగ్రత్త పరచారు ?
 4. ఎవరి బోధనలు ఆమెను రాజకీయాలవైపు త్రిప్పాయి ?

IV. సరైన సమాధానం గల అక్షరాన్ని బ్రాకెట్టులో వ్రాయండి.

1. సరోజినీదేవి ఈ సంవత్సరంలో జన్మించింది ? ()
(క) 1914 (గ) 1879 (చ) 1949

2. ఆమె ప్రాసిన చక్కని కవిత. ()
(క) ప్రేమ (గ) మెహర్ మునీర్ (చ) బంగారువాకిలి

3. ఎవరి పరిచయంతో ఆమె జీవితం దేశసేవకు అంకితం చేసింది ? ()
(క) గోపాలకృష్ణ గోఖలే (గ) రఘీంద్రనాథ్ రాగుర్ (చ) మహాత్మాగాంధీ

4. ఆమెకు ఈ కుటుంబంతో అనుబంధం ఉండేది. ()
(క) గాంధీకుటుంబం (గ) నెప్రూకుటుంబం (చ) రఘీంద్రనాథ్కుటుంబం

V. ఇతర వచనాలు ప్రాయండి.

1. కవయిత్రి	-		2. నాయకురాలు	-	
3. పంక్కలు	-		4. నాటకం	-	

VI. వ్యతిరేకపదాలు ప్రాయండి.

1. కవయిత్రి 2. రచయిత

3. బాలిక 4. కృతార్థరూలు

VII. క్రింది పదాలతో సొంతవాక్యాలు వ్రాయండి.

1. మధురంగా :
 2. ప్రియమైన :
 3. స్థాపించుట :
 4. కృతార్థులు :

VIII. క్రింది పదాలకు పర్యాయపదాలు వ్రాయండి.

1. తల్లి =
2. జబ్బు =
3. ప్రభువు =
4. అనువాదం =

IX. క్రింది ప్రశ్నలకు జవాబులు వ్రాయండి.

1. సరోజినీదేవి తల్లిదండ్రులు ఎవరు?
2. ఆమె రచనలలోని గొప్పతనాన్ని వివరించండి.
3. ఆమె ముస్లిం లీగ్ సభలలో ఏమని నొక్కి చెప్పారు?
4. ఆమె పిల్లలకు ఇచ్చిన సందేశమేమిటి?

/// వ్యక్తరణము ///

ఈ పాఠంలో వచ్చిన క్రియాపదాలను వ్రాయండి.

1.	2.
3.	4.
5.	6.